

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Redacția și administrația: Strada Măcelarilor nr. 21.

Se prenumără și la poste și la librării.

În România:

la dlul Carol Schulder în București, strada Labirint nr. 4.

Epistole nefrancate se refuză. — Manuscripte nu se înapoiază

Un număr costă 5 cruceri v. a. sau 15 bani rom.

EXECUTAREA.

(R). Punerea în practică a nouelor legi religioase continuă nu numai să irite spiritele, dar' produce frământări, pe cari în multe părți numai b.ionetele gendar-milor le mai potolese.

Ceea-ce amărește adânc pe cetățeni, căror se aplică aceste legi, nu este numai dispoziția legii, dar' faptul pe care l'am prevestit: chipul cum se aplică legile, abuzurile ce sevărsesc funcționarii.

Se adaogă acestor abuzuri și înșelăciunea guvernului, care promisese că cheltuielile ce se fac cu instituirea nouelor biurouri, le va suporta statul. Ear' acum că a trecut puntea, nu dă nimic, ci prin solgăbirae siluește comunele la nouă dări suplimentare, așa că beata populație, care și așa geme sub poverile grele, nu mai știe din ce să plătească.

Ce situație a produs deja chiar și până acum nouele legi, se poate judeca și din următoarele scrisse ale lui „Hazánk” (nrul dela 18 c.):

„Cu zi ce trece, tot mai mult se înderează păcatul și scăderile noușlor legi; poporul începe a se clarifica și a vedea, că în dosul „noiei situațiuni” sunt o grămadă de scaderi, începe a simți dureros, că toate greutățile pe umerii lui apasă, asupra lui, care și altminteri se încovoia sub diferitele greutăți ale „nouelor cuceriri”. Îndesebi în comitatul Sopron, populația observă în chip vehement și dacă lucrurile se desvolă înainte, ajungem repede, ca poporul în loc de proteste energice, o să pună în apărare activă!”...

De aceste le scrie munita „Hazánk” din diferite părți ale țerii referitor la executarea nouelor legi religioase.

Sunt interesante rapoartele acestora.

La Szászvár (în comitatul Tolna), funcționarul oficiului civil, cu numele Kivács Pál, ține poporului discursuri, în cari pledează pentru luarea averilor preoțești și pentru nesocotirea „a ori-ce moft popesc”, numind astfel botezul și cununia religioasă. Poporul era să-l iee la bătaie.

La Török-Szt.-Miklós catolicii și reformații cari înainte erau în ceartă mare tocmai din cauza nouelor legi, acum s'au unit și au protestat unanim în contra tendinței guvernului, care nu numai că nu s'a ținut de vorbă să le plătească funcționarii oficiului matricular, dar' îi execuează dacă nu plătesc dări suplimentare comunale, din cari să se întrețină oficiile instituite pentru a duce la îndeplinire nouele reforme.

Deasemenea se semnalează mișcări contra legilor nouie în comunele Zsira, Salamonfa, Nemes-Vis și Káptalan-Vis.

FOIȚA „TRIBUNEI”

Despre Italieni.

(Epistolă către un amic).

Nu se poate pe lume oameni mai prietenoși ca Italienii. Probabil că de aceea și călătoresc mulți prin Italia, ori că locuitorii acesteia sunt curtenitori din cauza contactului des cu străinii, pe cari au interes să-i menageze, să-i ademenească chiar. Nu cercetez cauza, mai ales că va fi și una și alta. Constat numai faptul...

Îți aduci aminte de bucuria noastră, când am scăpat de Englezii urșuzi și am dat la Calais de Francesi. Ne simțeam ca acasă!

Ei bine: când ești între Italieni, uiți și de casă. Pe tren, în otele ori pe stradă, unde te întâlnești, Italianul se poartă cu tine de parcă împrenună ați copilărit. Și nu face deosebire de rang, vîrstă ori naționalitate. Fără să știe ce ești, îți zice „fratello”, începe să-ți povestească adesea până și lucruri intime familiare.

Să-ți dau câteva exemple.

Plecând dela Luzerna, ca să trec pe/te St.-Gothardt în Italia, am făcut cunoștință cu

Noi, cari am fost totdeauna contra acestor reforme, n'avem decât să ne bucurăm când vedem că cele-ce am prorocit, se intrupează.

Am spus atunci, când tovarășia jidano-maghiară a început acțiunea pentru „nouele cuceriri”, că lucrurile o să ducă la absurd și la mari încurcături.

Eată, abia se împlinește luna, și un călindar întreg s'ar pute întocmi despre cele-ce se petrec cu executarea nouelor legi.

Ne-am și bucura, dacă nu am prevedea lucruri grave pentru stat. Pentru-că cine poate să afirme, că în toate părțile și în totdeauna populația este și o să rămână așa de evlavioasă și de cuminte, încât să-l iee la tîrnoșală pe țîfîndarul de funcționar numit de stat, care batjocorește lucrurile bisericesti? Și cine poate să garanteze, că după-ce odată populațiunii maghiare i-s'a făcut gust să împartă averile clerului, prin Ardeal de pildă, nu o să vină pofta de a împărți averile magnaților unguri, a acelor politicieni, cari mai mult au stăruit pentru legile nouie?!

Și ce o să fie, când pretutindeni populația se va pune în „apărare activă”, adică va lua ciomagul, după-cum s'a și făcut deja, și încă în comune ungurești, ba chiar și între Șvabi și Slovaci, cari sînt ceva mai puțin iuți la sânge decât Românii?...

Eată tema, asupra căreia ar fi bine să mediteze cei dela putere. Să mediteze mai ales „marele reformator” Székelyi Dező, cu soții sei Csáky și Wekerle, cari au marile merite de a fi întors statul ungar cu josul în sus.

De ce i'a supărat carăși? După un us vechiu — de ce nu millenar chiar?! — primul-șef de secțiune în ministerul de externe al monarhiei a fost până acum când un Austriac când un Ungar zice „Budapest Tageblatt”, care continuă: „De ce acum usul a fost desconsiderat? De ce în locul baronului Pasetti a fost chemat contele Welsersheimb?” — Parlamentul se va ocupa „de sigur” și cu această chestiune, promite ziarul apponyist.

Presa maghiară despre noul guvern al României. Scriind asupra crizei ministeriale din România, „Hazánk” dela 18 c. spune următoarele asupra cauzei căderii conservatorilor:

„Regele întâiu de toate a fost în clar cu un lucru: majoritatea conservatoare este numai rezultatul unei corupțiuni electorale și adevărată opinie publică este pe lângă liberali, minoritatea din parlament. Autoritatea conservatorilor a fost foarte sgduită în urma neîntelegerilor lor cu jurniștii și mai ales în urma abuzurilor administrative descoperite

tocmai în timpul din urmă. La alegerile comunale din urmă, în orașele mai mari, pretutindene liberalii au învins, arătându-se astfel că țeara pe lângă cine s'a rostit”.

Spune apoi, că M. Sa Regele Carol n'a vrut să dea disolvarea și pentru a treia-ora dlui Lascăr Catargiu, pentru-că nu voia să expună țeara la alegeri, cari ar fi provocat adevărat războiul civil, lucru care ar fi compromis-o în fața străinătății.

Urmează apoi astfel:

„Ear' cât despre Ungaria, situația hotărîtă s'a agravat. Dl Sturdza în așa numita chestie națională s'a expus atât de mult, încât abia am putut pofi dela d-sa să se renege trecutul. Cantacuzino, noul ministru de finance și astăzi este membru în comitetul executiv al Ligei. Cu un cuvînt, dintre opt miniștri, cinci sînt țeapăn compromiși înaintea noastră, a Ungurilor. Tocmai de aceea, este o datorie pentru ministerul nostru de externe și pentru noi, să fim cu băgare de seamă, pentru-că în actualul guvern nu ne putem încrede, după-cum o făceam aceasta față de cabinetul Catargiu—Carp”.

„Magyarország” dela 18 Octomvrie scrie între altele:

„Cantacuzino, care din jurnalist a ajuns ministru de finance și azi este director al „Voinței”, e un liberal convins și s'a dovedit o capacitate eminentă financiară. Cei-alți miniștri toți sînt aderenți hotărîți ai șefului lor, sînt toți de o inteligență rară și cu mare știință. Se înțelege, cel mai învățat între ei este Sturdza, care ca ministru de externe va rămîne și mai departe aderent al politicii lui Lahovary”, (adecă dl Lahovary a urmat politica inaugurată de I. Brătianu. Red. „Trib.”)

Disolvarea corpurilor legiuitoare române. Pe azi sînt convocate în București corpurile legiuitoare române, pentru a li-se ceti senatorilor și deputaților mesajul regal de disolvare.

ZAGREB.

(*) După-cum se schimbă lucrurile, este foarte probabil, că cele întemplate la Zagreb o să aibă consecuență ce va hotărî mult asupra mersului lucrurilor actuale din statul ungar, și mai ales în ceea-ce privește relațiunile Ungariei cu Croația și Austria.

Abstracție făcînd dela faptul, că în urma măsurilor opresive ce a luat banul în contra tinerimii universitare croate, la Zagreb și în toată Croația spiritele se vor întoarce și mai mult contra Ungurilor, abstracție făcînd dela campania ce opoziția maghiară o prepară din acest incident contra guvernului, — mai este încă un lucru la mijloc.

Eată care: în urma atitudinii Ungurilor, o să se înăsprească lucrurile între ei și Austria, ba chiar între ei și Casa domnitoare.

Pentru că foile maghiare scriu cu o violență ne mai vîzută până azi.

recomandat, ca „bonne fratelli”... Și eu nici măcar de nume nu-i întrebam ear' ei șiau numai atîta, că sînt Român, și că noi Români nu prea ne înțelegem cu Ungurii...

La Milano stăteam singur la o masă, înaintea unei cofetărie de pe piața Domului. Vine un Italian, ca de cinci-zeci de ani și se așează lângă mine. Fără să se recomande ori să mă întrebe cine sînt, îmi zice să jucăm „lotto”. Spun, că nu știu, și ti dovedesc chiar și aceia, că vorbesc că se poate de românește, limba italiană. Mă credea însă numai foarte modest și mă încurajă, asigurându-mă că mă învață el și că nu vom juca de căt pentru consumație: cine pierde plătește „ghiaccia” (înghețată). Ce era să fac? Joc și... perd. Pe când Italianul căuta tocmai să mă capaciteze ca să mă începem pe vre-un licher, vin și alți doi, cunoscuți ai necunoscutului meu, care cu toate acestea mă prezintă: „un voiajore”. Ei îmi dau mîna, eu mă închin și... plec. Nu cumva să mă ia la „lotto” și noi cunoscuți.

Dela Milano spre Veneția am călătorit cu o familie italiană: mama și trei fete, dintre cari una fată mare, ear celelalte dela doi-spre-zece ani în jos. Frumoase, ca niște

„Magyarország”, în numărul seu dela 18 c. scrie de pildă:

„Tocmai de aceea, autograful regal, ce li-s'a dat celor din Zagreb cu atîta grație după scenele „scandaloase, face ca fiecarei „Ungursă” i-se ursa sîngele în față... Ne este rușine, roșim când ne gîndim la cele petrecute în Zagreb, începînd cu darea afară din trăsura regală a primului ministru, și urmînd cu neprimirea delegațiunii budapestane, prin „decaorea ce poliția a făcut asistînd la arderea steagului unguresc și până la autograful regal, dat fără „știrea primului-ministru maghiar, autograful lovește îndreptul public ungar și care umple de indignare pe ori-ce „Ungur cu conștiință națională”.

Un alt jurnal merge și mai departe. Scrie că pe demonstrații croați, nu furia-i conduce ci violența, nu în ciuda prezenței Regelui au cetezat să o facă, ci tocmai fiindcă e de față Împăratul austriac. Tradițiunile lor le șoptesc, că Împăratul îi va lua în apărare contra legilor”.

Va să zică presa maghiară acuză față pe Împăratul că El calcă legile.

Prospecte în ajunul reînnoirii dualismului.

Chestiunea română

în

lumina dreptului public.

II.

Despre politica de desnaționalizare a Maghiarilor dl Djuvara se pronunță în următorul mod:

„Societățile omenești sînt într-o vecinică stare de preschimbare. Ca și indivizii, statele sînt supuse legii transformărilor, care este de esența progresului chiar. A se ridica împotriva acestei legi este a încerca imposibilul, și este să încerci să oprești pe loc vremea, a voi să imobilizezi, în forma lor actuală, așezarea actuală a statelor și relațiunile respective dintre popoare. A recunoaște un drept pozitiv, nu este a-l proclama neschimbăcios. De aceea trebuie să se convingă cineva de această noțiune, că atunci, când dreptul internațional pozitiv — singurul fundament juridic de relațiuni între state — ia ca basă a acestor relațiuni tractatele, legislațiunile și obiceiurile, aceasta n'o face pentru a imobiliza raporturile actuale de drept, dar' pentru a face, pe cât se poate, transformările acestor relațiuni, mai pacifice și mai potrivite cu justiția. De aceea doctrina dreptului pozitiv și luminează, prin principii conforme justiției și interesului umanității, soluțiunile pe care le reclamă vrăjbiile naționale.

Când într-o situațiune internațională dată, oare-care elemente se află în joc, este neîndoiș că ori ce modificare dinamică a unuia din aceste elemente importă celorlalte. Este asemenea neîndoiș, că relațiunile internaționale nefiind între toate elementele la același grad de intensitate, modificările unuia din aceste elemente vor atinge într'un mod inegal pe celelalte. Ce se poate dar' face, când ocaziuni de învrăjbire se produc în relațiunile internaționale? Două lucruri: a se conforma mai întăiu dreptului pozitiv și dacă, în al doilea rînd, toate prescripțiunile sale nu mai pot fi menținute, a nu adopta nici o schimbare, care se nu fie conformă regulilor pe cari le impun dreptatea și interesul omenirii.

Dacă în încercarea violentă de desnaționalizare ce se încearcă a se săvîrși în monarhia austro-ungară, aceste două principii sînt în același timp și cu același dispreț violate. Dreptul pozitiv nu este respectat: căci dreptul pozitiv este autonomia Transilvaniei, și această autonomie este contestată. Principiile de dreptate și de umanitate sînt călcate, în transformarea ce voese se impună acestui drept pozitiv, deoarece Ungurii voesc să distrugă o limbă, o credință, o conștiință națională, seculară, pentru a le substitui o cultură străină, pe care Românii nu o voesc”.

Îndreptățirea politicii noastre de apărare se întărește prin următoarele cuvinte:

„Acest drept, ce națiunile au la viață este atât de sacru, că unii cugetători, ca și legea romană care opria pe cetățeanul liber de a-și precupeți ființa, au putut refusa însăși națiunilor dreptul de a-și înstrăina neatrînairea.” „Nici prescripțiune, nici tractat, nici cesiuni, nici convențiuni, ori-cari ar fi ele, zise Pasquale Fiore, nu pot distruge sau slăbi inviolabilitatea dreptului de naționalitate, care, fiind o consecuență a libertății, e de domeniul exclusiv a lui Dumnezeu; acest drept nu poate fi nici dat, nici cedat, nici ocupat prin vre-un chip oare-care, și chiar când forța ar fi sdrobot sau îmbucăit o națiune, chiar când un popor ar fi condamnat la o robie seculară, timpul nu ar pute valida nebunia sau nedreptatea”.

Despre autonomia Transilvaniei găsim următoarele deducțiuni și concluziuni:

„Când dualismul a fost pus în aplicare, situațiunea de drept era în imperiu, în ceea-ce privește pe Maghiari și pe Români, cea următoare: regatul Ungariei era autonom, principatul Transilvaniei era autonom; — cele două țeri erau unite de imperiul Austriei cu legături mai mult sau mai puțin strîns. Într'adevăr sancțiunea pragmatică proclamase deja, la 19 Aprilie 1713, uniunea indisolubilă a tuturor statelor reunite sub coroana Habsburgilor; ori-ce s'ar zice ar deja o uniune reală. Din punct de vedere de drept Ungaria era deci pe un picior de perfectă egalitate cu celelalte părți autonome ale monarhiei, în special cu Transilvania. Dacă astfel stăteau lucrurile la inaugurarea

besc întocmai ca mine (adecă foarte rău!) italienește! Am ris de logica ei particulară, dar' dreaptă de altfel. I-am spus că sînt Român, și i demonstrem, că mult seamănă limba noastră cu a lor, înșirându-i câte cuvinte știam, toate. „O să spui și tatei aces-tea, el știe despre România... Mie însăș nu mi-a plăcut geografia. O n'ai idee, ce proastă sînt”, — zicea cu o nespusă dragălașie. Îmi face apoi cunoscut, că tatăl ei este custode la teatrul Scalla, când voia mai umbla prin Milano, să viu negreșit pela ei... Îmi pare și azi o poveste, când mă gîndesc că dracul de Italiancă m'a făcut în șese ore să știu italienește... Ce mai combinații doamne, de frase alcătuite din trei limbi: românește, franțuzește și italienește. Nici Archimede nu-și va fi trudit mai mult mintea cu combinațiunile lui grele, de cum mă trudeam eu numai să tot aud risul lor mîalic, căci cea mai mică italiancă, Lucia, n'a dormit nici ea toată noaptea, ci mănca struguri și rîdea într'una de mine, făcînd adesea observații, că isbucnea în ris și Malmira, ba se trezea și bătrîna.

Dintre toți Italienii, se zice că cei mai amicabili sînt venețienii. Nu-i mirare: trăiesc numai din banii ce lasă la dînsii călătorii

dualismului, ce modificare a fost adusă de noul regim în relațiile părților autonome ale statului? Nici una, în ceea ce privește toate celelalte părți autonome, afară de Ungaria. În ceea ce privește Ungaria, o modificare însemnată, mai cu seamă de fapt, a avut loc: prin aceea numai, că Ungaria a devenit parte contractantă la pactul dualismului, ea a renunțat în mod definitiv la pretențiile sale anterioare — de altfel nejustificate, adecă de a nu vedea în legăturile cari o uniau de Austria decât o uniune personală. Ungaria este deci astăzi în relațiile sale cu Austria, adevăratul tip al uniunii reale: uniune care există între înseși țările, și care netrebuind să înceteze cu dinastia, caracterizează în modul cel mai precis acest specimen de relații între două sau mai multe țări. *)

De aci decurge această consecvență indiscutabilă: că Ungaria nu mai formează astăzi un stat deplin, suveran, ci o diviziune autonomă a imperiului habsburgic.

Să trecem acum la Transilvania. Autonomă în ajunul dualismului, de o autonomie nu numai de drept, dar de fapt, de autonomie recunoscută solemn de puterile suverane ale statului, de împăratul. Transilvania este în zilele noastre tot așa de autonomă de drept ca și în ajunul dualismului. Să nu se vorbească de sancțiunea pe care a dat-o împăratul uniunii violente a acestui principat cu Ungaria, căci prin aceasta s'ar proba tocmai ce am zis noi, că o situație de fapt contrară dreptului este impusă. Ceea-ce s'a petrecut între Austria și Ungaria nu privește decât pe cele două porțiuni ale imperiului; pentru România, violența complicată, care a încercat să dea o formă legală unei închiștări, este „*res inter alios acta*”, un fapt care în mod legal nu le poate fi prejudiciabil. „Libertatea consimțământului, zice Wheaton, este necesară pentru validitatea ori-cărui angajament, și contractele obținute prin forță sunt nule... Dacă ar fi obligatorii, cei slabi ar fi neîncrețati siliți de amenințări și de violențe a renunța la jastele lor drepturi. Notorietații regulei, că asemenea angajamente sunt nule, pune silințele făcute pentru a le obține prin forță, printre crimele cele mai rare ale omenirii” (Elements de droit international). Dacă însă ni-se reamintește, că Transilvania fiind deja unită cu imperiul prin legăturile unei uniunii reale, aceasta n'a făcut, sancționând uniunea Transilvaniei cu Ungaria, decât să cedeze Ungariei drepturile ce le avea el însuși, trebuie să răspundem, că teritoriile nu se traficează ca patrimoniile private și că sântem departe de epoca când relațiile de familie și căsătorii rotunzeau statele. Presupunând chiar, ceea-ce dreptul internațional public n'ar putea admite, că faptul uniunii reale a Transilvaniei cu Austria s'e-i fi dat acesteia dreptul a ceda Ungariei aceea ce-i aparține, ce ar fi putut ceda Austria? N'ar fi putut ceda decât ceea-ce avea ea însăși, adică o Transilvanie deplin autonomă: „*nemo plus juris ad alium transferre potest quam ipse habet*”. Este evident însă, că asemenea drepturi nu se pot ceda; căci este aici vorba, mai puțin de drepturi decât de raporturi între două suveranități. Admitem și noi, că una din cele două suveranități este stărbuită și consimțim să o presupunem ori-cât de micșorată veți voi; cesiunea va fi cu toate acestea imposibilă. Într-adevăr ceea-ce implică asemenea raporturi, sânt drepturi și datorințe respective, în special un drept al suveranității reduse la protecțiunea statului cu care e unită. Nu este însă indiferent de a avea îndatoriri către o țară stat mai curând decât către o cutare altă, și nu e indiferent de a fi protegiat de cu-

tare ori cutare suveranitate. Și de altmătre, trebuie să observăm, că Ungaria nu ar putea lua locul imperiului austriac (astăzi imperiul austro-ungar), căci Ungaria ea însăși este o suveranitate redusă prin uniunea reală. Transilvania rămâne deci de drept fără nici o îndoaială, printr-o uniune reală cu Austro-Ungaria și nici-decum cu Ungaria; Transilvania este o țară a imperiului bucurându-se de o autonomie seculară.

De sine se înțelege, că această analiză nu poate să ducă la alte concluzii, decât la acele pe care le-a tras partidul național român, când a înscris în programul său recăstigarea autonomiei transilvane. Accentuăm înțelegând, că nici-odată n'a fost vorba, ca poporul român să nu se supună legilor țării și să nu aducă respectul și ascultarea lor cuvenită și că lupta pentru recăstigare a acestei autonomii s'a purtat și se va purta de noi și de partid pe teren legal și cu mijloace legale.

Din România.

București, 5/17 Octombrie 1895.

Ministrii cabinetului D. A. Sturdza s'au ocupat portofoliile ieri d. a. după depunerea legiului jurământ. De astă-dată schimbarea de guvern s'a petrecut fără de a se fi repetat nici una dintre scenele turbulente, cari au precedat, la 1888, venirea conservatorilor la putere. Dovadă, că atitudinea partidului național-liberal, în opoziție, a fost leală și patriotică. Liberalii au refuzat să vină la putere forțând căderea adversarilor prin manifestații violente, în stradă și în contra palatului. Ei au așteptat în liniște să le vină vremea, mărgindu-se a-și combate adversarii pe cale legală și constituțională. Și au venit la putere, în momentul, în care celalalt partid a fost usat și incapabil de a mai guverna.

Fie ca această lealitate, această îndulcire a moravurilor politice să fie de bun augur, că în viitor totdeauna partidele se vor succeda la putere în mod constituțional, fără sguduiri și violențe.

Dar pentru-ca contrastul între 1888 și 1895 să nu fie prea mare, totuși s'a încercat, astă-noapte, o slabă reeditare a scenelor dela 1888. Câteva cete de derbedei au demonstrat înaintea locuitorilor fostului prefect de poliție, colonelul Capșa, au spart ferestrele la o secție de poliție din mahala, ear' alții au încercat să manifesteze înaintea locuitorilor noului ministru-president.

Accidente serioase nu s'au întâmplat însă. Tendința vădită este de a compromite partidul liberal, căutând un pretext de a pute zice, că îndată după căderea conservatorilor liniștea publică a fost tulburată.

Cum însă ministrii liberali abia s'au ocupat locurile și nu numără încă nici un singur funcționar, ear' poliția era tot în mâna conservatorilor, tot acestia rămân responsabili de cele întâmplate. Căci chiar dacă liberalii ar fi fost cei-ce au manifestat, poliția conservatoare avea puterea și datorința să-i împedece. Cu atât mai virtuos, ca noul ministru de interne a făcut responsabili pe funcționarii poliției și i-a amenințat cu darea în judecată, dacă liniștea publică va fi tulburată.

Astăzi fiind deja numit noul prefect al poliției, se speră, că toate vor reîntra în liniște.

Despre programul de lucru al noului guvern încă nu s'a publicat nimica. După cât m'am putut informa în cercuri liberale, în consiliul de ministri cese va ține astăzi se va hotărî data dizolvării corpurilor legiuitoare și a nouelor alegeri

parlamentare. După toată probabilitatea parlamentul va fi convocat, pentru a fi dizolvat, pe la începutul lui Noemvrie, ear' după aceea în termenul constituțional, se vor face alegerile și noile corpuri legiuitoare se vor întruni încă în anul acesta prin Decemvrie.

În întrunirile clubului liberal ministrii au accentuat îndosebi că vor să fie alegeri libere și vor reprimă cu toată asprimea legilor ori-ce încercare de a violenta voința corpului electoral.

Nouă ministri în funcțiile înalte nu s'au făcut încă. Prefecții și înalții funcționari conservatori s'au dat toți demisiile, dar n'au fost încă înlocuiți.

După-cum aud, dl Tache Protopopescu, actual primar în Slatina și director al fabricii de hârtie din Letea, unul din cei mai buni administratori din țară, este designat pentru postul de secretar general al ministerului de finanțe și director al regiei monopolurilor statului.

Chestia polonă.

(*) Ne-am ocupat de două-ori cu această chestiune, odată în legătură cu situația internațională și în felul cum a pus-o deputatul polon-austriac Popowski, a doua-ora în felul cum o privește prințul Bismarck. Ne oprim și azi la ea pentru a înregistra mai pe larg părerea lui Hans Delbrück, pe care l'am citat într'un articol premergător.

Chestiunea aceasta atinge direct și soarta celor două sute de mii de Români bucovineni, un motiv mai mult se-i dăm atențiune. „Gazeta Bucovinei” scrie doar în ultimul seu număr următoarele:

„Organul Polonilor de aici (adecă „Gazeta Polska” din Cernăuți), publică un prim-articol, ca răspuns la supozițiunea ziarelui ruten „Galicjanin”, care zice, că Polonii tind consecvent la pregătirea alipirii Bucovinei către Galiciă. Încercându-se a se scutura de vinuiriunea aceasta, organul polon pretinde, că această încorporare n'ar fi elementului polon nici de un folos, ci i-ar cauza numai nouă dificultăți prin introducerea particularismului bucovinean în dieta Galiciiei, unde polonismul are a se lupta și firă aceasta cu destule elemente dușmane, precum sânt Rutanii. Organul polon zice mai departe, că nu poate exista în Bucovina, politician polon cu minte, care ar dori introducerea calului troian al Bucovinei pe pământul Galiciiei. „Dați-ne numai instrucție polonă pentru copiii nostri și fiți siguri, că posedem acel sens politic, ca să nu punem capul sănătos sub evagaliie”. Cu aceste semnificative cuvinte termină „Gazeta Polska” enunțatiunea sa.

Ideile polone sânt în acest chip cultivate cu stăruire; și când ele încearcă a-și găsi mijloacele realizării lor în situația internațională, ele trebuie să ne preocupe.

Hans Delbrück, care se deosebește de Bismarck printr'un liberalism sincer față de Poloni, care nu vrea să germanizeze și care a opus prințului Bismarck vederile sale în chestia polonă scrie (Die Polenfrage, 1894):

„Mai există încă o supoziție, pe care trebuie să o tracter, cu toate-că ea nu aparține strict la tema cu care mi-am propus a mă ocupa. Este anume frasa: „toți Polonii poartă în inimă dorința reconstruirii statului lor național și pentru acest motiv ei trebuie combătuți”.

„Natural că Poloni nu se pronunță cu deplină claritate asupra planu-

rilor lor de viitor, și chiar dacă ar face-o, este o întrebare că oare ar afla ei și crezământ. Din natura chestiunii însăși poate fiecare construi cu ușurință o iconă despre ideile lor politice. Aceasta s'a încercat la diferite ocazii, chiar în timpul mai recent o foaie rusească și așa s'a ajuns la următoarea concluziune:

„O luptă în contra puterilor cari au împărțit Polonia este fără prospecte mai ales de când Francia s'a înfrățit cu Rusia, după-că fusă puterile, cari au împărțit Polonia, și stau ostile față în față, se naște întrebarea, că la care se se alătore Poloni la Rusia sau la Austro-Germania? Pauslaviții susțin că la Rusia, eară mulțimea a mare de nobilime și cler zice că pe partea noastră.

„În cazul înfrângerii Rusiei, Polonia-rusască s'ar anexa la Austria, de-oare-ce Germania nu mai rivnește la posesiuni polone. Prin unirea Galiciiei cu Polonia-rusască s'ar forma sub sceptrul habsburgic un stat național polon, dela care însă Poloni Prusiei ar fi natural excluși, ear' în modul acesta renașterea unui stat național polon nu ar fi atât de îndepărtată.

„Principele Bismarck însuși a slevat în a doua a sa vorbire dela Varzin această idee. El a arătat greutatea interne cu cari ar ave să se lupte imperiul habsburgic în cazul dacă din Austro-Germania, ca monarhie dublă s'ar forma a monarhie triplă, Austro Ungaria-Polonia; el a arătat mai departe, că acest vecin polon ar arunca continue priviri nu numai asupra provinciei Posen, ci chiar și asupra Danzig-ului și astfel nu numai că n'ar fi un prieten bun, ci ar fi un vecin cu mult mai incomod decât Rusia.

„Nu cred deci să fie în Germania un om cuminte, care să nu aproabe pe principele Bismarck în privința aceasta, noi nu avem nici cel mai mic motiv să ne dorim la granița ostică relații așa de complicate și grave. Adevărat că tendința viitorului stat național polon spre Posen și Danzig nu ar fi așa de periculoasă pentru noi, de-oare-ce noul stat ar căuta alianța noastră în contra inamicului seu rus, mai departe chiar și celelalte puteri din triplă s'ar opune acestei tendințe, care în modul acesta s'ar îndrepta mai curând spre Marea Neagră și Odessa. În ori-ce caz însă, imperiul german nu are nici un motiv a se incurca într'un războiu pentru eliberarea Polonilor și pentru astfel de formațiuni nesigure.

„Mai există însă o posibilitate de care principele Bismarck nu a făcut amintire, și asupra căreia ca persoană cu poziție atât de responsabilă nici nu a putut să se pronunțe, pe lângă care în-ș publicistica germană nu poate trece fără vr'o observare. Este mai presus de ori-ce îndoaială, că de dragul Polonilor, ba nici chiar pentru Germanii atât de prigonți din provinciile baltice, noi nu vom începe un războiu cu Rusia. Ce se va întâmpla însă dacă Rusia ar începe acest războiu, pe care — să dorim aceasta — l'am câștiga noi cu Austria ca aliată? Cine nu preferăște a încongiura întrebarea aceasta sub motivul, că ar fi o grijă a viitorului, trebuie să ajungă la soluțiunea prevăzută de principele Polonilor agerită prin atâtea suferințe, că în cazul acesta noi trebuie să rupem dela Rusia Poloni acest bastion avansat și să formăm pe o cale oare-care un stat național polon care ar fi a se atașa probabil la Austria”.

Vederea aceasta, care prezintă posibilitatea reinvierii Poloniei ca o pedesire a Rusiei pentru cazul că ea ar începe războiul viitor, este interesantă. Ea coincide cu mărturisirile politicianilor poloni găsindu-și în acestea

proba adevărului intuiției politice a lui Delbrück. Adevărat este însă, că această vedere ar însemna tendința de a desen ropeisa Rusia și a-i întoarce ochii spre Asia. Câți simbuli pentru viitoare turburări nu ar cuprinde însă această tendință? Un stat polon nu le poate ține cumpăna. Și de aceea cu tot argumentul lui Delbrück, este greu a crede că acel „trebuie” al lui va lua ființă.

Cu acestea am caracterizat însă în mod destul de complet cam de ce fel de idei sânt conduși politicianii poloni.

Cine ar pute spune dacă lucră și atunci în ce măsură lucră și clubul polon-austriac pentru astfel de idei? Acesta și exprimă numai dorința deocamdată. E mult și atâtea, și ele merita de sigur o discuție basată pe bune informațiuni.

Cronica politică.

(Nacsevits despre Bulgaria). Ministrul de externe al Bulgariei, dl Nacsevits, petrecând mai multe zile în Viena, a fost interviu de un redactor dela „N. Fr. Presse” despre stările din Bulgaria.

Între altele, el a zis:

„Țeara noastră de nimic n'are mare trebuință decât de pace în curs de vre-o 20—30 ani. Poporul nostru încă se află în vîrstă copilăriei, trebuie să învețe mult ca să poată ajunge scopuri mari, la ce are lipsă de pace și liniște. Și ce dobândă am pute noi trage dintr'un războiu? Turburările ce s'ar naște în Orient, nimănui n'ar pute strica atâtea, cât nouă. Căzând jertfă Turcia, atunci Rusia și Austria s'ar întinde mîna asupra țării descompuse. Între țările mai mici ar urma jalusia care ar da naștere multor neînțelegeri. Noi n'avem nici un motiv să dorim așa ceva, ci avem lipsă de dezvoltare naturală. Mă simt fericit, pentru mărturisirea unor bărbăți, cari știu judeca mai temeinic lucrurile decât mine. Din semnele ce vîd deduc, că stările amenințătoare din Constantinopol, deși sînt îngrijitoare, totuși pacea lumii de loc nu este amenințată. Această împregiurare mă întărește în speranța, că vom ave destulă liniște ca să putem ajunge rezultatele acelea.”

În această privință, nu vîd lucrurile în stul de limpede; sînt răspândite multe opinii greșite. Cred că ministrii sînt slabi, că în țară domnesc neînțelegeri; chiar și starea principelui este interpretată fals. La noi nimenea nu crede, că starea principelui ar fi precară și s'ar clătina. Este adevărat, că asemenea stările noastre către alte țări, stările noastre sînt suportabile. Imputarea, că guvernul ar fi nepunctuos, se face cu cea credință. După guvernarea strictă a lui Stambulov, contra căruia s'agită întreaga țară, a fost lipsă de o guvernare care să dea multă libertate. N'a fost iertat a întinde struna, ca mai nainte. Nu putem lăsa de altfel ca să meargă lucrurile cum lor le place, de altă parte înțelepciunea așa ne-a sfătuit, ca să lășăm spiritele a se desvolta liber și totodată să suferim ferberea deosebitelor opinii.”

(Chestiunea armeană). Din Constantinopol se telegrafează cu data de 17 l. c.

„După pertractările ținute între consuli puterilor mari Rusia, Anglia, Fran-

*) Aceasta e doct ina profesată la facultatea de drept din Paris de măistrul nostru dl Louis Renault, care cu drept cuvînt e considerat ca decanul profesorilor de drept internațional din Francia.

străini. Ceteșc chiar acum într'o foaie, că expoziția de tablouri a adus în Veneția numai în luna Septemvrie aproape 60.000 străini, ear' beneficiul curat al expoziției este peste 120.000 lire.

Sînt, într-adevăr, ciudat soi de oameni. Pe piața S-tului Marc și în jurul altor edificii mai monumentale, pe care le vizitează toți străinii, întâlnești bătrîni, cari trăesc numai din cele cinci centime, cât le arunci mai mult de milă, decât pentru serviciul ce-l fac că țin cu un cârlig pe loc gondola (care de altfel stă ea și fără cârligul lor!) până să sari din ea. O instituțiune, precum vezi, de prisos, dar pe care venețianul a descoperit-o pentru a da hrană la sute de oameni, caria întîmtrali ar trebui să ia lumea în cap și să cerșească. Gondolierii toți sînt isteți, cunosc Veneția mai bine de cum ști tu ce ai în portofel. Dacă n'ar pot, te înșală, ear' când i-ai prins, rid, tucep se gumească, în-că tu te poți supăra pe ei. Au o extraordinară forță musculară, deși de statură nu sînt așa grozavi: ore întregi stau în picioare și trag voinicește din lopeti. După-ce a câștigat câți-va franci, trage un somn lung în barca ce se leagă pe apă, de unde nu-l destepți nici cu tunul, dar

mai ales trage la măsă în câte o „trattoria” cu „brindizi”, vinul dulce și ieftin. Din curiositate ne-am dus într'o după amezai și noi cu un gondolier la „trattoria populară”. Erau peste o sută de gondolieri acolo. Îți poți chipul ce chef, ce cântări vesele. Ceea-ce mi-a plăcut, e că n'am văzut nici pe unul beat rău, în-că să fie scandalos. Ci toți pe beat mai ales discutînd — Dumnezeu îi înțelegea ce. Vinul li-se aduce pe masă în oală, cum era la podgoria noastră pe vremurile cele bune... Femeile beau și chefuiesc alături cu ei. Sînt mii de gondolieri, cari nici nu trăiesc în casă, ci pe gondola: acolo își petrece viața întreaga familie, cu droaia de copii, cari abia că știu vorbi, și își cer deja cinci centime să cumpere „rosario”. Copii mai mari ajută tatălui lor a mîna barca. Ear' fetele așteaptă tolnăite pe piață, ori la alt loc de întîlnire ce s'au dat cu tata, care le dă bani să ducă acasă și ia dela dînsule furtura ce s'a rîcit în cratiță și adesea numai câteva smochine roșii și un codru de păne. Seara, dacă n'a găsit mușterii, s'e-l poate pe apă, gondolierul își ia familia, și pleacă pe canalul mare, cîntînd cu toții, ori se amestecă și ei printre domni ce ascultă cântăreții dinaintea hotelurilor mari.

Dapoi ceata mare de haimanale, cari stau toată ziua pe străzi și piețe, întinși la umbră și trăind te miri din ce. Unii umblă cu chibrituri, alții cu creioane ori albumuri, cu prinzătoare de șoareci, cu jurnale și căte de toatr. În piața San Marco sînt cel puțin cincizeci, cari nu fac altceva, decât vînd porumb, pentru miile de porumbei ce umplu piața. Așa, că dacă stai să judeci, nu știu cu cine faci pomană: cu porumbeii, cari cînd te vîd că vrei să-i hrănești se coboară stoluri în giurul tîu, ba și se așază chiar pe umăr, ori cu acel perde-vară, ce pentru cinci parale, a oprit locului zece-cincisprezece străini, până să de de tine, om mai filantrop.

Centrul acestor cultivatori ai „dolcei far niente” este admirabilul pod de peatră numit Rialto, dintr'un singur arc; el leagă cele două părți de oraș despărțite prin canalul mare.

Ce vezi aici, numai Slavici povestește că a mai văzut la Neapole: sute de oameni cari dorm cu familia cu tot pe sub strășinile podului, lung, înalt și lat, care două rînduri de prăvălii pe dinșul. De trei seara pe acolo, tot de oameni dormind te împedeci. Unii n'au mai găsit loc decât tocmai pe dunga pietrei extreme a canalului. O mișcare numai

de va face înspre apă, și se trezește scaldat fără voie.

O însușire caracteristică a întregii acestei clase de oameni: le place să caște gura, cum se zice, la ori-ce lucru de nimica. De s'ar certa doi gondolieri, se adună în jurul lor, unii dînd dreptate unuia, alții ce'ualalt, așa că adesea din cearta a doi oameni, se alege o dispută gălăgioasă, ce adesea se termină cu încăierare.

Carte știe și cel din urmă gondolier. Uvrierii dau chiar o instrucțiune tîgrujită copiilor lor. Am văzut pe unul că venise la „Academia de belle arte” să-și petreacă acasă fata, care copia acolo un tablou. Și fata, îmbrăcată destul de elegant, mergea mîndră la braț cu tatăl ei, îmbrăcat într'o blusă albastră și destul de murdară.

Ți-am scris, că o mulțime de case, în cari locuiau odinioară patricianii cei mai bogați, azi servesc ca ateliere și magazine, pline cu tot felul de mărfuri. Pe ușile acestora de regulă e scris: „Expoziție frumoasă și interesantă. Intrarea gratis”. Curios, ca ori-ce călător, întri se vezi ce e! Ce crezi, că scapi neajumlit? Așa, n'ai idee ce ară are Italianul pentru a te face să cumperi ceva.

Ți se scoate banul din buzunar, că tu singur te miri, că adecă, de ce ai cumpărat lucrul de cari n'aveai nici o trebuință? Nu-ți pare însă rău, căci adesea în câte o magazie de acestea ai văzut nu numai admirabile lucruri industriale, dar pe tavanul magaziei și pe ziduri ai văzut frescuri, pe cari la noi nu se le află nici în noul parlament, cu care fa atîta sgomot „patrioții”.

Cât despre prăvălii, nicăiri ca aici. Îți desface toată bolta, numai să cumperi ceva, fie măcar pentru 50 bani. Și nu se supără dacă îl opăcești cu ora. Dar se en cu mîinile goale, nu se pomenește. Ca să scapi, îi oferi un preț ce și-se pare ridicol și haid!, tocmai atunci te-a prins, și adesea te-a păcălit.

Cu un cuvînt, o populațiune unică în felul ei, cu o mulțime de defecte și virtuți. Toate se manifestează adesea atât de poetic, la tot cazul din punct de vedere psihologic interesant, în-că dacă e să te duci în Veneția, să nu te duci numai pentru câteva zile, ci să stai mai multe săptămîni.

Fiecare săptămîna va prețel cât nu ai petrecut într'altă parte.

Rusu Sirianu.

cia și Said-pașa, neînțelegerile au ajuns la o deslegare definitivă, destul de favorabilă. Se așteaptă deciziunea Sultanului, despre care pozitiv nu se poate ști încă nimic. Îndată după răspândirea știrii de pace și finirea pertractărilor, Armenii demonstranți și-au deschis prăvăliile.

Chestii bisericești.

(Din isprăvile protopopului Moise).

În nr. 187 al „Tribunei” am publicat o corespondență din Cenadul-unguresc, în care președintele comitetului și episcopul parohial de acolo se jeluiau în contra purtării preotului lor și a protopopului districtual, pentru nerespectarea ordinului consistorial, relativ la suspendarea din oficiu a nevrednicului preot. La această corespondență protopopul concernent Moise Bocșan ni-a trimis spre publicare un lung „răsunet clarificator”, cum îl numește d-sa.

Noi, cari cunoaștem mai deaproape nu numai din corespondențe, starea lucrurilor în dieșea Aradului, n'am publicat acel „răsunet” părintelui Moise, pe motiv, că nu răstoarnă, ci din contră recunoaște acușățiunea, că d-sa nu a executat ordinul consistorial. Dar n'am publicat acel „răsunet” mai ales din motiv, că părintele-protopop se face apărătorul unui preot învinuit și suspendat din oficiu prin consistorul eparchial, ceea ce nu este permis să o facă d-sa, care are să judece în prima instanță asupra acusei, — mai înainte de a fi trecut ea prin toate forțele competente.

Nici bunul simț nu ne iartă să publicăm „răsunetul” părintelui Moise, căci limbajul, în care este scris, nu e limbajul unui păstor de suflete, și nici nu se potrivește cu demnitatea unui protopop, ca el să intre în polemii ziaristice cu credincioșii bisericii, pe cari, în loc de a-i ataca și ofensa, el datorește mai virtuos a-i mângâia în năcăzurile lor, și a-i încuraja în străduințele cele nobile.

Acum, fiindcă părintele - protopop Moise Bocșan ne provoacă în „epistola confidentă” din numărul de Marți al ziarului nostru, ca să-i arătem „când a comis d-sa vre-o iregularitate măcar”, credem că cu acestea am satisfăcut pe omenii „protopopului”. Dar că iregularitățile și năcăzările sale să se pună și mai bine în evidență, publicăm răspunsul foarte clarificator al Cenadului la „răsunetul” d-sale, care, ne fiind vrednic a se tipări în coloanele „Tribunei”, a fost destul de vrednic să-l tipărească „Controla” și după ea „Gazeta Transilvaniei”.

Onorată Redacțiune!

În „Controla” din Timișoara nr. 42 și în „Gazeta Transilvaniei” numerii 216 și 217 a. c. a apărut un „Răsunet clarificator” dela protopopul Aradului Moise Bocșan, care răspuns la corespondența noastră din „Tribuna” nr. 187.

Acest „răsunet” lentios nu-l putem trece cu vederea, că, așa se vede, dl. protopop sau nu știe, sau nu vrea să recunoască adevăratele stări interne ale comunei noastre bisericești. Pentru clarificarea adevărului, vom descrie pe scurt și obiectiv circumstanțele noastre; călăuzindu-ne numai de fapte adevărate.

În anul 1873 Românii și Sârbii din Cenadul-unguresc hierarhic erau despărțiți; dar încă biserica și școala le folosiau în comun, neputându-li-se solvi 12 mii fl., prețul desdăunării bisericii și școlii comune, — ear' comuna bisericească ca corp moral, nici un ban nu avea: pe lângă aceasta, biserica era în stare rea, fără turn, ear' școalele (una comună și alta numai a Românilor) gata ruină. Din motivul, ca să ne putem renova școalele, subscrisul președinte fiind în acel timp jude comunal, în conțelegere cu antistia comunală, din pascul comun exarândărăm vre-o câteva sute jugere pământ. Din această arândă, comuna noastră bisericească primi partea sa aproape 3000 fl., din care sumă s'au renovat școalele și s'a format un fond la biserica.

Mai târziu, la vre-o câțiva ani, mai mulți indivizi cu avere, în conțelegere cu sinodul parohial, împrumutarăm dela venerabilul consistor din Arad 12 mii fl. ca ipotecă de împrumutăm întreaga noastră avere. Sârbii au fost lesdaunați, ear' împrumutul de 12 mii fl. s'a repartat pe credincioși, și cu încasarea a fost însărcinat actualul președinte. A solvit latoria la consistor toată, dând socoată exactă regulat în tot anul; ear' în anul 1890 cu ordinașuna consistorului cu data de 24 Iunie numărul 2158 dl. preot din Seitin, I. Popoviciu, cu corpul bisericesc din nou le-a licidat toate și aflându-se în ordine corectă, venerabilul consistor le-a aprobat. Și cu toate acestea dl. protopop Moise Bocșan afirmă, „că socoțile

de desdăunare, emanate din despărțirea ierarhică stăut mărul de ceartă”.

În anul 1879 din vânzarea scaunelor bisericești, ce au fost ocupate de Sârbii, a încurs o sumă frumoasă, din care s'a renovat biserica cu 3000 fl. Avera bisericii s'a manipulat cu toată conștiențiositatea, care sporia din an în an. Mergeau toate foarte bine; ear' în sinul poporului domnia cea mai perfectă armonie, și pentru-că darul lui Dumnezeu s'a revărsat în belșug asupra lucrărilor noastre, când preabunul nostru arhieru a cerut dela credincioșii de sub păstoria sa ajutor pentru ridicarea seminarului, noi momentan am oferit 600 fl. din avutul comun, ce am și solvit, ear' dela singuratici s'au încasat peste 200 fl. Tot din avutul bisericii am cumpărat un intravilan din vecinătatea școlii, la licitație am cumpărat casa preotului Ierosim Luția și d-sale i-am dat-o să locuească în ea, și am mai edificat o sală de învățământ.

În anul 1885 am cumpărat dela înaltul erar 100 jugere catastrale pământ, în 10 rate deja am solvit întreg prețul cu camătă cu tot 21.783 fl. 61 cr., și acest complex de pământ, acum aduce anual venit curat 2244 fl. 67 cr., ear' începând din anul trecut, dela restaurarea corpului bisericesc aruncă cultural nu avem. Și acum de sine urmează întrebarea: sub a cui conducere s'au putut face toate acestea? Răspundem cu apostrofarea dlui protopop: sub conducerea celui ascuns în tufiș (știind că-l înțelege pe învățătorul nostru Ambrosiu Coste). Poporul i-a urmat în toate acțiunile, și succesele în favorul binelui comun, urmară unul după altul.

Ne mirăm, că dl. protopop pe oameni faptelor îi defaimă în fața marelui public pe nedrept, dar' foarte tare nici nu ne mirăm, că Sfinției Sale astfel de oameni nu-i convin.

După acestea premerse cu promisiunea onoratei redacțiuni, vom reflecta pe scurt și obiectiv, la punctele mai momentose ale „răsunetului”. (Va urma.)

CRONICĂ

Sibiu, 19 Oct. n.

Examenul voluntarilor dela regimentul 31 de infanterie din Sibiu, s'au terminat ieri, Vineri. Din 32 voluntari au depus examenul cu succes 20, 10 au să facă anul al 2-lea, ear' 2 au fost concediați. Dintr-un Român dl. Octavian Vasu a depus examenul cu foarte bine. Următorii au coreșponș: Corneliu Jurca, Nicolae Puican, Aureliu Ciorăș, Coriolan Meseșan, Iuliu Pop, Mihail Bohățel, Valeriu Tempea, Ioan Malaiu, I. Ștefan, Ioan Dorca, Aurel Florea, Remus Dobo și Ioan Căciula.

Medicii din Austro-Ungaria. Camera medicilor din Viena în adunarea din 17 l. c. s'a compus cu rescriptul, în care guvernul austriac aduce la cunoștință camerei, că guvernul ungar ar fi aplicat, ca diplomele medicale ce se dau la cele două universități din monarhie atât în Austria cât și în Ungaria să dobândească reprocitate. Totodată rețearcă camera medicală se facă o arătare cu bună grijă, cam câți medici absolvenți la facultățile medicale din Austria se află în aplicare pe teritoriul monarhiei.

În anul 2179, așa a calculat geograful și statisticianul englez Ravenstein, pământul nu va mai avea destulă hrană pentru locuitorii sei. Lumea va fi trecut atunci de 6 miliarde de suflete și peste 284 ani va sosi acest moment de înmulțire. Bieții urmașii noștri!

Dr. Weigand în Timișoara. „Dreptatea” scrie: În 16 c. seara a sosit aici cunoscutul filoromân, profesorul Weigand dimpreună cu preamistă-i soție. Dl. Weigand a și plecat ieri dimineață de aici către casă. O îndelungată experiență a făcut dl. Weigand în ținuturile acestea. A făcut mai cu seamă studii de limbă în dialect. În cercetările sale a fost foarte cu mare atențiune la dialectul adevărat popular și diferitele sale nuanse bănățene.

Sfințirea unei școale. Primim înțtare la actual sfințirii școlii gr.-cat. confes. române din Valcăul-romănesc împreună cu bal ce se va arăta în 27 Octombrie n. 1895 în favorul acelei școale române. În numele comitetului învita: Ștefan Szabo, președinte; Victor Katona, not. com. Începutul actului sfințirii la 3 ore d. a., la 4 ore p. m. prânz comun, de persoană 1 fl. Petrecerea cu joc va urma cu bilete de intrare, de persoană 80 cr., de familie 2 fl. Suprasolviri sau trimiteri marimonioase se vor cuita cu mulțumită în 2 zile.

Din București. Se scrie cu data de 17 Octombrie, că M. Sa Regele Carol a plecat ieri după amiază la Sinaia. Sâmbătă, Regele din nou va veni în capitală, pentru a asista Duminecă la inaugurarea palatului justiției.

— Toți noii miniștri liberali s'au prezentat ieri după amiază pe la departamentele respective.

Convocare. Pe baza conșlusului comit. central din 10 Oct. n. 1895 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, am onoare a con-

voca a VII-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului” la Mohu (în edificiul școlar) pe Duminecă în 3 Noemvrie n. a. c. la 2 ore d. a. Program: 1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rașioiunilor pe anul 1894 și proiectului de buget pe 1896. 2. Propuneri eventuale din partea membrilor. 3. Discurs despre cultura nutrețurilor măiestrite și despre însemnătatea „Tovărășiiilor agricole”. 4. Autenticarea protocolului ședinței. Sibiu, 19 Oct. 1895. Dumitru Domșa, president.

Liturgia Sf. Ioan Chrisostom pe note. Dl. Ioan Vidu din Lugoj a compus și scos în Leipzig liturgia Sfințului Ioan Crisostom pe note în patru tonuri, pentru coruri bărbătești. După cât ne-a succed să aflăm, compoziția este foarte bine nimerită, are acorduri dulci și plăcute. Astfel are să fie un adevărat mărgăritar pentru corurile bisericești. Se poate procura dela autorul cu prețul de 4 fl. Tot la d-sa se află compusa, pentru coruri bărbătești, și „Nu desperați”, o dragălașă cântare. Prețul 30 cr.

„Vulturul”, ziarul humoristic ce apare în Oradea-mare, sub redacția dlui Iustin Ardeleanu, a apărut zilele acestea (nrul 19) cu un cuprins variat și hazliu. Prețul abonamentului 6 fl. pe un an.

Henri Rochefort. Zilele acestea va începe Henri Rochefort, vestitul ziarist francez, să publice memoriile din viața sa sub titlul „Aventurile vieții mele”. Având Rochefort să se ocupe de fapte adevărate istorice, petrecute sub imperiul căzut la 1871 și îndesebi cu lucruri petrecute după catastrofa din 1870, la care a participat ca un factor important în viața publică de stat, nici vorbă că memoriile lui vor fi interesante. Așa se poate prevedea, că memoriile vieții lui nu numai în Franța dar' în toată lumea vor fi cetite cu deosebit interes. Rochefort, fiind unul dintre bărbaiți rezoluți, drepti și deschiși, care nici când n'a avut considerațiuni laterale când vorbă era să mărturisească adevărul, a trebuit să îndure multe persecuțiuni și lovituri. Așa viața lui nu este numai un memorial; dar' totodată un șir de fapte foarte romantice. În introducerea ce o face scrierilor sale zice: „Am avut relațiuni cu toți bărbaiți mai distinși din virsta mea, luând parte la toate acțiunile și fiind martor mai tuturor catastrofelor. De aceea am crezut, că nu va fi tocmai fără interes, dacă nu voiu lăsa a se perde acele memorii, de cari imi este greu capul. Vor fi interesante toate acestea, cu atât mai vortos, căci nici într-o acțiune nu se va găsi că așa fi proferit persoana mea principii de altă parte, că deși memoriile sunt dela mine, dar' totuși vor fi ale întregii lumi. Un lucru este sigur, că vrămașii de până aci, și aceia cari mi-se vor face de aci încolo, vor trebui să recunoască faptul, că nici-o dată nu am atacat pe nimeni pentru scopuri josnice ori egoistice.

A apărut catalogul renumitei școale de pomi de 121 jugere a lui Ladislau Ungváry în Czegled.

Acest catalog ocupă așa zicând locul prim între catalogele tuturor școalelor de pomi de pe continent. Opl se extinde în format cuart pe 80 pagini și este prin articoli de specialitate, declarațiuni și mai ales prin descrierile singuritelor feluri, un adevărat lexicon de horticultură. Depositul mare și prețurile ieftine arătate în catalog imi ofer speranță, că această firmă renumită, care stă pe același nivel cu cele dintâi grădini de pomi din toată lumea, va ajunge acolo, unde însuși statul n'a putut ajunge, ca să pună capăt, prin calitate bună și prețurile ieftine importului de pomișori și mlădițe din străinătate nu numai, dar' — ceea-ce cu bucurie am experiat și până acum — să furnizeze chiar în străinătate altol. Domnul Ladislau Ungváry trimite la cerere ori-șui acest catalog.

[2889] 1—12

Posta redacțiunii.

Dlul M. N. în C. Info mașionile D ta e sunt exacte. După-cum ni-s'a relatat și nouă, palma s'a dat în cafeneaua Lazar. Urmare n'a avut. Tinărul secretar Dr. E. Cr. stă neclintit la postul seu. Așa se vede, că în acele cercuri palmele se încasază „sumar”, fără multă genă, cu atât mai puțin vre-o urmare grea.

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Viena, 19 Oct. n. „Fremdenblatt”, organul ministrului de externe, scrie despre schimbarea cabinetului român, care nimănui nu i-a venit pe neașteptate. Cabinetul conservator-junimist era în fața alternativei sau de a se usa, sau de a-și salva viitorul prin retragerea la timp. Ministerul conservator-junimist se poate retrage cu setimentul de a-și fi câștigat mari merite pentru patrie și Rege.

Monarhia Austro-Ungară regretă depărtarea celui cabinet, care a știut să întărească și să cultive cele mai bune relațiuni cu monarhia noastră. Politica

externă a României a stat sub o conducere isteată, plină de tact și sigură a ministrului Lahovari, îndreptată totdeauna spre susținerea ordinii și a păcii. A fost deci în deplin acord cu politica monarhiei austro-ungare, și a aliaților sei. Sub egida acestei politici a ajuns România la desvoltarea economică. La consolidarea raporturilor însă are fără îndoială merite mari Regele Carol. Înțelepciunea lui de bărbat de stat, caracterul seu și stima de care se bucură în întreagă țeara, ofer suficientă garanție, că România va continua a fi un element de ordine și de stabilitate în Peninsula-Balcanică. Și partidul-liberal, ajuns acum la cârma statului, a avut mai înainte simpatii pentru monarhia austro-ungară și pentru tripla alianță. Marele conducător al acestui partid, Brătianu a știut să recunoască și să aprefieze, pe timpul conșlului dela Berlin, valoarea relațiunilor amicale cu monarhia austro-ungară. Ministerul Brătianu, în care pe atunci Sturdza a jucat un rol important, a contribuit foarte mult la consolidarea relațiunilor dintre monarhia austro-ungară și România. Ar însemna prin urmare, a se acăța de patriotismul noului cabinet, când s'ar îndoi cineva în bunăvoința lui de a continua aceeași politică. În aprefierea schimbării de guvern însă nu putem trece cu tăcerea peste episoada luptelor parlamentare, ce le-a purtat domnul Sturdza, ca conducător al opoziției numerice foarte slabe, dar' cu atât mai aspru și fără considerare, contra ministerului repășit. Politica prietenească a cabinetului Catargiu față cu monarhia austro-ungară și față cu tripla alianță a fost vehement atacată. Îndesebi vorbirea ce a ținut-o la Senat, ocupându-se cu rapoartele interne ale Transilvaniei, a născut în opinia noastră publică resens legitim, și a stat în contrazicere eclatantă cu principiile, pentru care Sturdza ca ministru s'a luptat alături cu partidul seu. Sturdza își va câștiga însă eărăși simpatia și încrederea, de care partidul seu s'a bucurat mai înainte în Austro-Ungaria, dovedind că are de cuget să urmeze politica externă a lui Brătianu, care de altfel se deosebește foarte puțin de politica cabinetului repășit. Pe lângă acestea contăm cu încredere la înțelepciunea Regelui, ale cărui vederi politice demult cunoscute ne ofer garanție, că România nu va căde în aventuri politice ci va urma a-și păstra poziția favorabilă, de care se bucură astăzi în concertul popoarelor europene.

București, 19 Octombrie n. „Poll. Corr.” spune, că în urma schimbării de cabinet e de prevăzut, că se vor face multe schimbări în reprezentanța politică a României din străinătate. Mai întâi se vor face schimbări la ambasadele române din Paris, Roma și Petersburg.

Budapesta, 19 Octombrie n. Întrunirea studenților universitari de aici, ținută ieri seară, și-a exprimat indignațiunea față cu vătămarea ce i-s'a dat steagului maghiar la Zagreb.

Zagreb, 19 Oct. n. Până acum au fost interogați 70 de studenți, dintre cari 30 au fost ținui în arest preventiv. În poporațiunea de aici s'a produs mișcarea de a se convoca un meeting al cetățenilor, care să declare că cetățenii au stat departe de demonstrațiunile din piața Iellasich. Pentru predarea acestei declarațiuni se zice că se va exmite o deputație la Budapesta.

Teatru orășenesc în Sibiu.

Duminecă, 20 Octombrie n. 1895.

„Die Schöne Helena”.

Operetă în 3 acte.

Luni, 21 Octombrie n. 1895.

„Der Widerspänstigen Zähmung”.

Comedie în 5 acte.

Métasa Henneberg

veritabilă numai dacă se procură direct din fabricile mele, — neagră, albă și colorată dela 35 cr. până la fl. 14.65 p. metru — ucie, în vergusă, în flori, damaste etc. (circa 240 calități diferite și 2000 colori și desemnuri etc. diferite) se trimite în masă liber de porto și de dare. Mostre imediat. Pentru Elveția porto dublu pe scrisori. [9] 36 44

Fabrica de métasă G. Henneberg

(furnisor ces. și reg. al Curji), Zürich.

Bursa de mărfuri din Budapesta dela 17 Oct. n. 1895.

Sămînțe	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo
	dela	până	dela	până
Grâu	75	76		
Bănățenesc nou	75	76		
Grâu dela Tisa	75	76		
Grâu „Pesta”	75	76		
Grâu de Alba-Reg.	75	76		
„Bacica”	75	76		
Grâu ung. de Nord	75	76		
Sămînțe, vechi ori noue	Solul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
			dela	până
Sécár	de nutreț	70—72	5.65	6.7
Orz	de vînars	60—62	5.80	6.
„	de bere	62—64	—	—
„	—	64—66	—	—
„	—	68—70	—	—
Ovės	—	89—91	6.40	6.70
Cucuraz (porumb)	bănăț.	75	6.75	6.80
„	de altsoia	75	6.	6.05
Meiu	—	—	—	—
Frîșcă	—	—	6.	6.60
Grâu	Sept.-Oct.	7.01		
„	Mart.-Apr.	—		
„	Maiu-Iun.	6.19		
„	Iulie-Aug.	6.20		
„	Mart-Apr.	5.79		
„	Oct.	—		
Produse diverse	Solul	Qualitatea per Hect.	Prețul per 100 chilo	
			dela	până
Sém. de trif.	Lucernă ungurească	35.	40.	—
„	roșie	55.	60.	—
„	rafinat	—	—	—
Uns. de porc	dela Pesta	53.	54.	—
„	dela țeară	—	—	—
Slănină	svetăfată	48.50	49.50	—
„	aflumată	58.50	54.50	—
Sém.	—	—	—	—
Prune	—	—	—	—
Lăctar	slavon, nou	13.25	18.75	—
„	bănățenesc	17.	17.50	—
Miere	brută	—	—	—
„	galbină străcurată	—	—	—
Ceară	de Rosenau	—	—	—
Spirit	brut	—	—	—
„	Drojdiițe de spirit	—	—	—

Cursul pieții din Sibiu.

Din 19 Octombrie n. 1895.

Hartie-monetă română	Cump.	9.48	vënd.	9.62
Lire turcești	—	10.40	—	10.45
Imperiali	—	9.50	—	9.55
Ruble rusești	—	1.29	—	1.30
Galbeni	—	5.64	—	5.69

Bursa din Budapesta.

Din 17 Octombrie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ de aur ung. 4%	128.50	—
„ ung. val. cor. 4%	99.45	—
Imprumutul căilor ferate ung.	125.70	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	108.—	—
Bonuri rurale ung.	98.—	—
„ croate-slavone	98.75	—
Obligațiunile desp. regalilor	101.25	—
Imprumut cu premiu ung.	158.—	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	147.—	—
Renta de hârtie austriacă	101.—	—
„ de argint austriacă	101.—	—
„ de aur austriacă	128.—	—
Losurile austriace din 1860	107.—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	107.—	—
„ de credit ung.	—	—
„ „ de credit austr.	—	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și economi	100.75	—
„Albina”	—	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.78	—
Napoleon-d'ori	9.61	—
Mărci 100 imp. germane	59.80	—
Londra 10 Livres sterlingi	121.16	—

Bursa de Viena.

Din 17 Octombrie n. 1895.

Renta de aur ung. 6%	—	—
„ „ „ 4%	123.50	—
Renta ung. v. c. 4%	99.40	—
Imprumutul căilor ferate ung.	126.85	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	108.15	—
Bonuri rurale ung.	98.15	—
„ croate-slavone	98.15	—
Imprumut cu premiu ung.	158.50	—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	146.25	—
Renta de hârtie austriacă	101.15	—
„ de argint austriacă	101.20	—
„ de aur austriacă	123.—	—
Losuri austriace din 1860	107.—	—
Acțiunile băncii austro-ungare	107.—	—
„ de credit ung.	492.—	—
„ „ de credit austr.	284.75	—
Argintul	—	—
Galbeni împărătești	5.75	—
Napoleon-d'ori	9.61	—
Mărci 100 imp. germane	59.27	—
Londra 10 Livres sterlingi	128.87	—

Bursa de București.

Din 5 Oct. v. — 4 ore p. m.

	Casa
Renta rom. per 1875 5%	100
Renta română amort. 5%	97
Renta (Schuldverschreib.)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6%	—
Renta rom. (Rur. conv.) 6%	100
Imprumutul municipal 6%	87
Scrisuri func. rurale 5%	—
Scrisuri func. rurale 7%	—
Idem urbane 7%	—

Restaurantul dela „Gesellschaftshaus“.

Recomand p. t. publicului restaurantul meu arangiat in salele dela „Gesellschaftshaus“ cu cel mai modern și perfect comfort, cu bucătărie bună în abonament lunar în sau afară de casă, cu cele mai bune vinuri și bere bună și gustoasă din prima bererie societate pe acții în Steinbruch. Cu deosebire recomand p. t. domnilor ofiteri și voluntari bucătăria mea în abonament pentru amazei și cină.

Rugându-mă pentru sprigin binevoitor

semnez cu distinsă stimă

Ferdinand Ranzinger,
restaurator.

[2798] 4-6

Berea sanitară de extract de maltă a lui Johann Hoff pentru bolnavi de piept și de stomac și contra indigestiunii

**Tusea cronică, insomnia și lipsa de apetit
sunt înlăturate prin
Berea sanitară de extract de maltă
a lui Johann Hoff.**

Ca dovadă servească publicațiile celor însănătoșiți:

Domnului

Johann Hoff,

prin invenția sa numită după numele seu preparate și alimente vindecătoare de extract de maltă a lui Johann Hoff, consilier de comisiune, posesor a crucei c. r. austr. de aur pentru merite, Cavalier a mai multor orduri înalte, fabrica în Viena, Bräunerstrasse 8.

Novi lângă Fiume. Primiți întemele și sincerile mele mulțumite pentru efectul ultimei expediții de 28 butelii din excelenta d-tale bere sanitară de maltă, care îi face ficei mele atât de admirabile servicii și o întărește în adevăr enorm, redându-i apetitul și somnul. Încă odată, stimat domnule, aducându-ți în numele ficei mele cea mai adâncă mulțumită pentru mijloacele d-tale excelente, rămân a d-tale recunoscătoare **Louise Merzlyak n. baronesa de Caballini-Ehrenberg**, veduvă de consilier c. r. de curte.

Brema. Prin acestea atestez, că extractul d-tale de maltă (berea sanitară) a avut asupra băiatului meu de 10 ani o înrădăcitare atât de binefăcătoare, încât i-a înlăturat tusea cronică, de care a suferit.

Baron de Dankelmann, major.

Malz-Brust-Bonbons.

Spre bucuria mea Vă pot comunica, că flegma și tusea începe a dispărea încât am firma convingere, că prin întrebuințarea și mai departe a excelentului d-tale fabricat voui fi pe deplin restabilit.

A. Brunn, învățător în Neu-Zippnow.

[2772] 2-5

Johann Hoff,

furnisor ces. și reg. de curte și furnisor a celor mai mulți suverani din Europa.

Viena, Graben, Bräunerstrasse 8.

Localuri de vânzare în Sibiu: G. W. Grohmann, Jahn și Fii, Misselbacher sen.

„ANKER“

SOCIETATE DE ASIGURARE PE VIEATĂ ȘI RENTE.

Diracțiunea:

Viena, Hoher Markt Nr. 11.

Representanța generală pentru Ungaria:

Budapesta, Deakter Nr. 6.

„Anker-Hof“.

„Anker-udvar“.

Representant general: **Contele Eugen Zichy**, consilier intim.

Secretar general: **Samuel Ludasy.**

Averea societății: **106 milioane de coroane.**

Plățile de până acum: **173 milioane de coroane.**

Reservele de asigurare: **430 milioane de coroane.**

Polite neatacabile.

Asigurări în cas de război.

Condiții culante.

Participări mari de câștig.

Deslușiri la reprezentanța generală de mai sus pentru Ungaria, precum și la toți agenții societății, în Sibiu la Friedrich Czikeli. [2774] 2-6

„FAGETANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII, CA SOCIETATE PE ACȚIUNI
în Facset (Banat)

acordă după depuneri spre fructificare de ori-ce sumă

6% interese

solvind institutul contribuțiunea după interesele capitalizate și ridicate.

Depuneri și ridicări se pot efectua și prin postă.

Diracțiunea.

T. Liviu Albini.

Concurs.

Pentru ocuparea postului de cassar la înființându-l institut de economii și credit „Bocșana“, ca societate pe acții în Bocșă-montană (Német-Bogșán), se deschide din nou concurs pentru postul de cassar cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele sunt:

1. 400 florini în bani gata;
2. dreptul la tantiemă din profitul curat anual, conform §-lui 45 punct c) din statutele societății.

Dela dînsul se cere cautiunea recerută la institutele de bani, care se depune la cassa societății ori în bani, ori în hârtii de valoare, sau și altă garanție.

Reflecții au a-și înainta recursele lor dimpreună cu documentele, prin cari se dovedească că au praxa recerută ca cassar în afaceri de bancă; apoi cunoștința limbilor română, maghiară și germană la adresa direcțiunii.

Preferiți vor fi acei recurenți, cari sînt și absolvenți a vre-unei școale comerciale.

Se observă, că alesul numai după serviciul de probă de un an, dacă va corespunde, va fi definitiv ales, ear' salariul numai cu începerea activității institutului se va socoti și solvi.

Bocșă-montană, 2/14 Octombrie 1895. [2866] 2-3

Diracțiunea.

Tinerilor și bătrânilor

li-se recomandă spre studiere scrierea consilierului în medicină apărută în edițiune nouă și augmentată

Sistemul nervos

și
sexual turburat

precum și vindecarea radicală a acestuia.

Se trimite sub plic pentru 60 cruceri în marce postale. [416] 40-50

Eduard Bendt, Braunschweig.

Companion.

Pentru un stabiliment en gross, fabricat propriu cu mușterii în detal se caută în scopul mării stabilimentului un companion cu un capital de 6000-8000 florini v. a. Cei cu calificare comercială, care ar primi eventual se și voiazeze, sînt preferiți. [2877] 2-3

Deslușiri de administrațiunea acestui ziar.

Nici când în viață

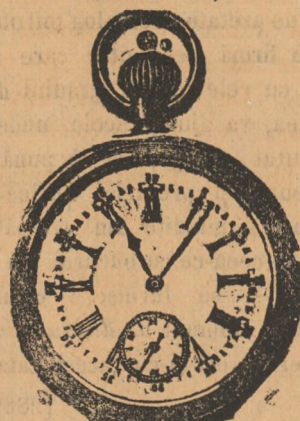
NU SE MAI DĂ

rara ocazie a pute cumpăra

numai pentru fl. 4.25

următoarea admirabilă colecție de mărfuri:

10 bucăți fl. 4.25

10 bucăți fl. 4.25

1 ciornic prima „anker-remontoir“, punctual cu garanție pe 3 ani;

1 lanț fin, imitație de aur, cu verigă de siguranță și carabin;

2 inele, imitație de aur, de cel mai nou fason cu briliante, peruzea și rubine imitate;

2 butoni pentru mangete, aur double mechanism prevetat;

1 frumoasă broșă pentru dame, fason de Paris;

2 butoni pentru cămașă (chemisett) aur imitat.

Toate aceste 10 bucăți practice costă laolaltă numai fl. 4.25.

Pe lângă aceste se mai dă gratis o surprindere deosebită, pentru-ca firma mea se fie pururea ținută în memorie.

Comandați repede, până când depositul mai e provăzută, căci o asemenea ocazie nici-când nu se mai întoarce.

Expediția se face la adresa ori-și-cui pe lângă rambursă.

Neconvenind, banii se restituie cu pre-venire, încât ori-ce risc este exclus pentru cumpărător. [2448] 6-6

Se procură singur și numai prin firma

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse 12.

GERMANIA în NEWYORK

SOCIETATE DE ASIGURARE PE VIEATĂ.

Berlin, Leipzigerplatz în casele proprii.

Representanța generală pentru Ungaria: Budapesta, Erzsébetkörút 15.

Nu e mutuală!

Pentru acționari

dividende mărginite!

În anul 1894 dividendele acționarilor 102.000 mărci
Excedent în favorul asiguraților 3.610.495 mărci

La 31 Decembrie 1894:

Activele 84.014.349 mărci
Asigurați valabile 293.092.197 mărci
Întrare peste an 16.584.111 mărci
Plățile de până aci: pentru polite decăzute 92 milioane mărci
Dividende asiguraților 21 milioane mărci

Asigurați în cas de război fără urcarea premiei.

Premii ieftine, răscompărare și capitalizare de polite, asigurați neatacabile.

Venitul curat este proprietatea celor asigurați.

La 6 zile după înaintarea ofertului înmanuăm politele originale extradate la Berlin.

Referențe de la banca comercială maghiară în Budapesta.

Deslușiri de la agentura principală de aici:

[2819] 2-3

Wilhelm Fürst,

Sibiu, strada Cisnădiei nr. 16.

Prăvălie nouă română!

Orăștie, Piața-mare Nr. 2.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public, că cu începutul lunei Noemvrie st. n. deschid pe Piața Orăștiei o

BĂCĂNIE

sub propria mea firmă protocolată IOAN I. VULCU.

Mijloace materiale suficiente, cunoștințe teoretice și practice câștigate în decurs de mai mulți ani precum și relațiile mele numai cu case principale de comerț, m'au pus în stare a oferi onoratului public cele mai bune mărfuri de băcănie proaspete, sub prețuri foarte moderate.

Asigurând stimatul public binevoitor în totdeauna de serviciul cel mai solid și prompt, semnez cu deosebită stimă

[2825] 2-10

IOAN I. VULCU.

3 medalii de aur
15 de argint
12 diplome de
onoare și recu-
noștință.

Franz Joh. Kwizda.

Marca
de scutire

Fluidul de restituțiune

al lui

KWIZDA

apă de spălat pentru cai. Prețul unei sticle
1 fl. 40 cr. v. a.

De 30 de ani întrebuințată în grajdurile curții și ale militarilor și civililor, pentru întărire după strapațe mari, la scintituri, înțepirea mușchilor etc., face caii să presteze mult la trainare.

Să se observe bine
marca și să se
ceară exclusiv
fluidul de restitu-
țiune a lui
Kwizda.

Depositul principal:

Farmacia cercenală

Korneuburg I. Viena.

Se capătă în
toate farmaciile
și drogueriile
din
Austro-Ungaria.

„VICTORIA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII

Sediul: ARAD, casa proprie, calea Arhiducele Iosif nr. 2.

Întemeiată la 1887.

Capital de acții fl. 300.000. Fond de rezervă fl. 80.000.

Depuneri fl. 800.000. Circulația anuală fl. 10.000.000.

Primește depuneri spre fructificare, după care solveste 5% interese fără privire la termenul de abdicere.

Darea de venit după interese încă o solveste institutul separat. După starea cassei, depuneri până la fl. 1000 se restituiesc îndată la prezentarea libelului fără abdicere.

Depuneri se pot face și prin postă și se efectuează momentan după sosirea comanda.

[759] 32-46

Diracțiunea institutului.

Pentru tipar responsabil Iosif Marschall.